

Al pot petit hi ha la bona confitura

Francesc Sanuy

La setmana passada, Gideon Rachman va publicar al *Financial Times* un article que val la pena de subratllar. De fet, el millor comentari que se'n pot fer és segurament traduir-lo i reproduir-ne uns quants fragments

que s'expliquen bo i sols. La cosa va de l'aparició de nous estats a Europa i de com, si Kosovo obté la independència, ja serà el setè país segregat de l'ex-Iugoslàvia. De la caiguda de l'URSS n'han sorgit també quinze estats nous. I ara, al cor mateix de la UE, flamencs i valons es plantegen la possibilitat de partir Bèlgica en dos ben civilitzadament, tal com van fer un dia txecs i eslovacs. Per si encara fóssim pocs, finalment, resulta que el partit independentista ha guanyat les eleccions i governa a Escòcia.

Segons l'autor, si a la formació d'un país nou s'hi arriba pacíficament només hi ha motius per a congratular-se'n i celebrar-ho. Sobretot, en vista de la proliferació de petits estats que, contra les sinistres prediccions dels unitaristes interessats, demostren no solament que són viables, sinó també, en molts sentits, la seva superioritat i capacitat d'adaptació i de reconversió en un món globalitzat. N'hi ha prou de repassar el rànquings dels països segons diversos conceptes per a comprovar-ho. Per exemple, pel que fa al producte interior brut per càpita, 4 dels 5 països més rics del món tenen una població de menys de 5 milions d'habitants. Els Estats Units són l'excepció a la regla i ocupen el quart lloc en riquesa per cap. Si agafem per criteri el nombre d'homicidis i la població penitenciària, veurem que 8 dels 10 països més pacífics i segurs tenen menys de 10 milions d'habitants, igual que 5 dels 7 països més competitius. En relació amb l'esperança de vida i l'educació, entre els 10 més ben classificats només hi ha un país gran: el Japó.

A la inversa, resulta que dels 5 països més grans del món,

només els EUA són rics, mentre que el Brasil, la Xina, l'Índia i Indonèsia encara es troben en via de desenvolupament. Rachman il·lustra els problemes dels països de gran dimensió explicant què li va dir el ministre de Finances de l'Índia:

"Finlàndia té 5 milions d'habitants i nosaltres tenim 5 milions de persones cegues." Per tant, sembla que l'orgull de la mida és, com més va més, un anacronisme, perquè ja no és necessàriament cert que el fet de ser més gran garanteixi o afavoreixi una més gran prosperitat derivada d'un mercat més ampli, o bé una millor protecció contra, posem per cas, una invasió. En realitat, això, avui, ho resolen la lliure circulació de mercaderies i l'OTAN. D'una altra banda, els països petits són més homogenis (tot i que una immigració massiva com l'actual pot modificar aquesta apreciació) i tenen més immunitat contra confrontacions civils o dictadures i un nivell més alt de confiança social. A més a més, els governs dels països petits són més àgils i tenen més facilitats per a dissenyar i executar polítiques i projectes i, quan declaren la independència, ja fan una gran operació de màrqueting. Recordem com els països bàltics eren pràcticament invisibles i, en canvi, ara Estònia ja s'ha

col·locat al mapa amb un perfil propi que l'ajuda a captar turisme o inversió. En resum, que el 1945, l'ONU tenia 45 estats membres; el 1968, després de la descolonització, ja eren 126 i actualment n'hi ha 192. És a dir, que al pot petit hi ha la bona confitura i que amb unes proporcions més reduïdes es pot sobreviure perfectament i funcionar molt millor. I, perdonem el plagi, però m'ha semblat que eren unes observacions interessants, pertinents i que inviten a la reflexió i a treure conclusions.

Advocat i economista